

Posudek na diplomovou práci Lenky Poštové: Možnosti laické podpory rodičů pečujících o nevléčitelně nemocné dítě

Práce svým zaměřením plně odpovídá studovanému oboru Křesťanská krizová a pastorační práce - Diakonika - v němž se prolíná odbornost sociální práce s psychologicko-duchovní citlivostí a teologickou znalostí. Poštová se zaměřila na emočně i sociálně a ekonomicky složitou situaci rodin, jež pečují o nevléčitelně nemocné dítě.

V úvodní teoretické části rozpracovává problematiku péče o nevléčitelně nemocné dítě nejprve z lékařského a ošetrovatelského hlediska, postupně připojuje hledisko psychologické. Informuje také o epidemiologické situaci v České republice. Věnuje pozornost zejména situaci rodičů, kteří nesou hlavní břemeno problému, představuje přehled jejich potřeb, práv, a neopomíjí situaci ostatních rodinných členů, zejména sourozenců nemocného dítěte. Významnou další část práce představuje přehled služeb, které společnost v rámci podpory a zabezpečení organizuje a nabízí. Profesionální rovinu péče uzavírá duchovní péčí, jež jí umožňuje přejít k otázce laické, neformální péče, jako dodatečného a dalšího zdroje všednodenní opory a podpory rodin.

Základní její úvahou bylo zjistit, zda existuje potenciál laické podpory, primárně ze strany dalších rodičů, tedy generačně i rolově spřízněných aktérů. Poštová pátrá po tom, zda taková motivace existuje a zda by mohla být reálně zvažována jako další zdroj. Myslí stále na rodiny s nemocnými dětmi, které potřebují pomoci.

Za účelem prozkoumání situace (alespoň případově, nikoli plošně) zorganizovala dotazníkové šetření v rozsahu 207/116 (návratnost 56 %). Tyto parametry jsou adekvátní požadavkům kladeným na kvantitativní empirické šetření na ETF. Metodologickou část studentka zpracovala samostatně a komplexně, hypotézy jsou formulovány poněkud začátečnickým způsobem, ale formálně jsou v pořádku. Data jsou přehledně prezentována. Počet koláčových grafů je naddimenzovaný.

Některé poznatky spíše potvrzují známé domněnky, jako např. skutečnost, že existuje vliv subjektivně vnímané religiozity na očekávání ohledně laické pomoci a vlastní ochoty pomoci – ti, kteří se považují za věřící, mají vyšší obě položky, ale zejména v úrovni očekávání (tab. 3). Ale již co se týče vlastní ochoty pomoci, rozdíl mezi věřícími a nevěřícími není zásadní, což Poštová správně komentuje (s. 79). Většinu korelací porovnává jen opticky, ale jak je v souladu s požadavky ETF, provedla testování jednoho vztahu (s.81) a zjistila statisticky významný rozdíl v potřebě emocionální podpory u žen. To možná není překvapivé zjištění, ale je nutno je opakovat a stále a znovu připomínat, aby začalo být bráno vážně a důsledně. Současně znovu potvrzuje, že potenciál laické pomoci je v určité míře k dispozici.

Práce splňuje svým rozsahem, tématem i způsobem zpracování požadavky. Jazyk práce je v naprosté většině standardní akademický, místy se najdou spíše drobné jazykové (stylistické (např.47) i gramatické, i-y, chybějící sloveso s. 43, chybějící že s. 57) či interpunkční nedostatky, práce je přehledná a dobře vystavěná. Namísto slova doprovodce by bylo vhodnější použití standardního průvodce. Má vyrovnanou část teoretickou i empirickou. V anglickém abstraktu jsem našla dva nedostatky, jeden drobný, druhý významnější: jedna drobná gramatická chyba a bohužel nepřesnost v názvu výzkumné metody. Česky se jedná o kvantitativní metodu, ale v anglickém abstraktu je mylně uvedeno qualitative. Na s. 18 je v poznámce pod čarou naznačen odkaz k literatuře, která ale

v seznamu není. Práce jako celek splňuje všechny požadavky stanovené na teoretické i empirické zpracování.

Celkové hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením B.

Otázky k obhajobě:

- Kdo může sehrát roli v rozvoji laické podpory?
- Co byste udělala, kdybyste toto měla na starosti?

Doc. PhDr. Eva Křížová, PhD, KPSP ETF UK, 10.9.2019